

VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR 2021

KREATIVITET – KUNNANDE – FÖRETAGANDE - KULTUR

INNEHÅLL:

1. Inledning
2. Åtgärder
3. Övrigt
4. Budget

1. INLEDNING

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. grundades 1928 av Karl Gustafsson med flera.

Föreningens syfte är, enligt stadgarna, att stöda och utveckla all slags slöjd och hantverk, såväl som fritidssysselsättning som yrkesmässig.

*Ordet **hantverk** används i denna verksamhetsplan som ett överbyggande begrepp mellan slöjd, hantverk och konsthantverk. Med hantverk avses produkter som är skickligt utförda för hand i enstaka exemplar eller i små serier med god känsla för material och form/funktion.*

Föreningen har en styrelse med för nuvarande, 6 medlemmar och en ordförande. Liksom liknande föreningar både i Sverige och i Finland har föreningen en anställd hantverkskonsulent/verksamhetsledare som administrerar verksamheten.

Verksamhetsplanen utgår ifrån att föreningens verksamhetsledare arbetar heltid.

Som bas för föreningens verksamhet ligger en långsiktig arbetsplan för år 2017- 2021.

Verksamhetsidé

Att främja hantverkskulturen som kunnande och näring. Att förena hantverkarna med varandra och att förena hantverkare med allmänheten.

2021 firar Åland 100 år som självstyrd region och i juli arrangeras Tall Ships Races i Mariehamn, det blir ett år fyllt av evenemang alltså. Samtidigt har vi, åtminstone nu under planeringsskedet, en pågående pandemi i världen att ta i beaktande i all verksamhet. Det är inte ett lätt läge att planera, men vi hoppas ändå kunna genomföra våra planer på ett säkert sätt. Föreningen vill också öka den digitala verksamheten, vilket syns i planerna där förprojektering för ett par fleråriga projekt ingår.

Vi jobbar med kunnande och företagande inom hantverk genom att ordna fortbildning, evenemang och kurser. Hantverkskulturen vill vi stärka med träffar, studiebesök och medlemsresor om det blir möjligt under 2021. Verksamheten riktas både till yrkesverksamma hantverkare, deltidshantverkare och hantverksintresserade.

Värderingar

KREATIVITET – KUNNANDE – FÖRETAGANDE - KULTUR

- verksamheten bygger på kreativitet och förmedlande av kunskap om hantverk
- hantverk utvecklar skickligheten, genererar välfärd och gör omgivningen mer estetisk
- hantverksföretagande sysselsätter och producerar hållbara varor och tjänster

2. ÅTGÄRDER

2.1. Kursverksamhet

Föreningen erbjuder fortbildningskurser för hantverkare till exempel i olika specialtekniker och företagande.

I kursutbudet finns också kortkurser som erbjuds åt såväl hobby- som yrkeshantverkare och kurser för barn. Efterfrågan styr utbudet och vi försöker arrangera det medlemmarna frågar efter.

Föreningens kursutbud ska vara ett komplement till Medborgarinstitutets kurser, våra är oftast korta helgkurser där man lär sig en specifik teknik, gärna med en ledare med specialkompetens i den tekniken eller materialet.

Föreningen samarbetar med Ålands folkhögskola kring hantverkskurserna och även i andra evenemang med hantverkslinjen på skolan.

En del kurser hålls också i Konstföreningens konstverkstad eller klubblokal på Fabriksgatan i Mariehamn.

Föreningens kurser är öppna för allmänheten men medlemmarna deltar med ett förmånligare medlemspris och har förtur till populära kurser.

Kursutbudets fylls på under året men exempel på inplanerade kurser är:

Barnkurser

Slöjdtorsdag för barn i åldern 10–13 år fortsätter även under våren 2021 och arrangeras på hösten om intresse finns och om vi får tag på ledare. Under kursen får eleverna arbeta med flera olika hantverkstekniker och material. Ledarna är hantverkare eller hantverkarkunniga i den teknik och det material som de lär ut. På detta sätt får barnen lära sig hur hantverk görs, att allt inte går snabbt och att man kan behöva rätt mycket tålamod.

Att få göra en hantverksprodukt enligt egna idéer är givande och en viktig motpol till det digitala liv som barnen lever idag. Vi tror också att de som fått en insikt i hur en hantverkare arbetar och lärt sig känna teknikerna är en mer medveten konsument i framtiden. Kursen är uppskattad och har varit fulltecknad de senaste åren.

Kursen hålls i Ålands Konstförenings grafikverkstad.

Helgkurs i täljning för vuxna

I vår när det blivit varmare håller Anna Häggblom en kurs i täljning för vuxna. Täljning var årets hantverksteknik 2020 och uppskattades mycket under Sloydfest. Platsen är ännu oklar men kursen kan gärna hållas utomhus till stora delar, möjligen vid Ålands Folkhögskola.

Dagskurs i tredimensionell tovning

Yvonne Habbe från Gotland, Sverige skulle hålla en dagskurs i tovning under Sloydfest 2020 men kunde inte resa till Åland på grund av coronaläget. Vi planerar och hoppas på att kunna hålla kursen under hösten 2020, och erbjuder den först till alla de som anmält sig 2020, kursen var då fulltecknad.

Kurs i elektroetsning

Andrey Rychkov, medlem som bor i St Petersburg men är sommarålämning, erbjuder föreningen en kurs i elektroetsning på metall. Kursen skulle ha hållits våren 2020 med coronan kom i vägen.

Så fort det är säkert för Andrey att komma hit och hålla kurs så arrangerar vi den i metallverkstaden vid Ålands Folkhögskola. Förhoppningsvis kan det ske under 2021.

Svetsning

I början av 2020 arrangerade vi en mycket omtyckt kurs i svetsning för de som har lite grundkunskaper. Vi planerar att hålla en uppföljningskurs till denna under våren. Lärare är Henrik Clemes och kursen hålls i Ålands Yrkesgymnasiums lokaler.

Pilflätning med Steen H Madsen

Steen H Madsen kommer till Åland i april 2021 och håller kurs för hantverkslinjen vid Ålands Folkhögskola. De har lediga platser på sina kurser och dessa erbjuds till föreningens medlemmar och de som tidigare har gått någon av föreningens kurser i pilflätning.

Ifall Steen kommer igen i augusti arrangeras ev. en ny kurs med honom då men detta är oklart i nuläget.

Föreläsningar

Yvonne Habbe håller i samband med tovningskursen en föreläsning om *Tovningens nomadiska natur med fokus på hur ull och filtning kan användas på den nutida konstscenen*. Föreläsningen var inplanerad till Sloydfest men hålls nu detta år om det är möjligt.

Föreningen informerar även medlemmarna om andra arrangörers föreläsningar som passar för hantverksföretagaren.

2.2. ÅLAND 100 år – Åländskt konsthantverk i Helsingfors

Ålands Slöjd & Konsthantverk firar Ålands 100 år som självstyrd region, med en utställning med utvalt åländskt konsthantverk i Helsingfors någon gång under året.

Temat är Åland 100 och skilda medel söks för genomförandet av denna.

Utställningen hålls i ett galleri i centrala Helsingfors, vi har skickat en förfrågan till centralförbundet TAITO om att få ställa ut i deras TAITO Galleria på Södra Esplanaden.

Föreningen har länge arrangerat gemensamma utställningar men det är många år sedan dessa visades utanför Åland. Bidragen till utställningen granskas och en bra helhet plockas ihop, utställningen är också en försäljningsutställning och produkter utses även till en liten butiksdel.

Beroende på tillgänglighet till Galleriet kanske själva utställningen skjuts till 2022 men arbetet påbörjas i början av 2021.

Åländskt hantverk skiljer sig från finskt hantverk genom lite mera utsmyckning, lite annat formspråk och lite mer av allt, det är kanske det åländska egenskapen som syns även i konsthantverket.

Administrationen av projektet ingår i verksamhetsledarens arbete men vi söker tilläggsfinansiering från Åland 100 för genomförandet av utställningen.

2.3. GALLERIET

Föreningen driver ett litet galleri på andra våningen på Torggatan 15 i Mariehamn, och vill på det sättet i första hand lyfta fram konsthantverket men galleriet är även öppet för andra konstformer.

Föreningen bjuder också in aktörer utanför Åland för att stimulera medlemmarna och visa olika sorters hantverk och -kunnande.

För att kunna bjuda in utställare behövs resurser till frakt av verk och till resekostnader för utställarna. En uppskattad summa för två sådana utställningar per år ingår nu i budgeten.

Galleriet är uppbokat hela 2021 och sommaren 2022 är fullbokad redan, så behovet av ett litet centralt galleri finns i Mariehamn. Utställningarna byts varje månad, endast januari hålls utan utställning för renovering.

Galleriets administration sköts av verksamhetsledaren och oftast gör hon även marknadsföringsmaterialet till varje utställning. Julimånad som är årets bästa besöksmånad har vi reserverat för en inbjuden åländsk konsthantverkare som föreningen tycker är en bra representant för det åländska hantverket.

2.4. Samprojekt

Hantverk tillsammans – eventåret 2021-2022

Samprojekt med Mathantverkarna på Åland

Ålands Slöjd- och konsthantverk r.f och Mathantverkare på Åland r.f satsar på att i sina föreningsverksamheter samarbeta kring flera olika områden. Föreningarna har många gemensamma möjligheter och utmaningar. Hantverkare från båda områdena tillverkar unika produkter där människans hand och kunnande går som en röd tråd i produktionen. De är mikroföretagare med ansvar för allt från råvara och produktion, till marknadsföring och försäljning.

Projektplanen löper över två år med motiveringen att småskalig hantverksmässig produktion tar lång tid, ett verksamhetsår är kort med tanke på att produkterna utvecklas och produceras långsamt.

Ett viktigt mål med samarbetet är att vara resurseffektiva och nyttja synergier av samarbetet. Fortbildning och aktiviteter kan arrangeras tillsammans, eftersom kunskaperna som våra medlemmar behöver, är de samma. Samarbetet mellan föreningarna ger rum för nytt nätverkande, möjlighet till feedback från varandra vid provsmakningstillfällen och produkt demonstrationer samt idéer för att koppla ihop företag och produkter.

Verksamhetsledaren står tillsammans med Mathantverkarnas verksamhetsledare för administration och genomförande av projektet. Fortbildning för hantverkarna är en av Ålands Slöjd & Konsthantverks kärnverksamheter och verksamhetsledarens insats i projektet ingår därför i det ordinarie arbetet.

Tilläggsfinansiering, Åland 100 medel, söks för genomförandet av projektet tillsammans med Mathantverkarna.

Innehåll:

A. Produktexponering Hantverk Tillsammans

Målet är ökad försäljning och uppmärksamhet genom att tillsammans visa upp sig med ett gemensamt demo-tasting-rum samt försäljning av nya och etablerade produkter både lokalt och utanför Åland, som t.ex. i Stockholm på Skärgårdsmässan 2022.

Hur? Föreläsning och coaching med att utveckla hantverkarnas förpackningar, etiketter, exponering och displayer. Utgå ifrån verkliga exempel - hur sälja vad på evenemang? Produktexponering omfattar även försäljningsteknik där ett tillfälle om värdskap, praktiserat med rollspel, ingår.

B. Produktutveckling

Målet är att i ett samarbete få fram nya produkter eller produktsamarbeten, skapa evenemangsprodukter mer kundorienterat och säsongorienterat.

Kreativa hantverkare har ofta många idéer för nya produkter. Här vill vi gå från idé till produktion genom att samlas och lyssna på varandra, och tillsammans kartlägga aktuella evenemang och tillfällen som en produkt kunde vara lämplig för.

Ett konkret mål är 5 nya produkter för konsthantverkarna samt 5 nya mathantverksprodukter.

Hur? En träff ledd av produktutvecklare och metoden kan vara en s.k. jam-session. En kreativ metod som skapar nya produkter, produktsamarbeten, idéer och nya smakkombinationer. Ideer eller råvaror, ett begränsat antal, läggs på bordet och mindre blandade grupper utvecklar tillsammans nyheter under en given begränsad tid. Mathantverkarna har erfarenhet av foodjam och denna metod kan även användas i föreningarnas samarbete.

Tidsplan:

2021

Januari - maj: Kurs- och coachingstillfälle med tema produktexponering. Planering och koordinering av evenemang.

Juni - augusti: Vi mobiliserar gemensam synlighet under Tall Ship Races. Hantverk Tillsammans, både med försäljning och ett gemensamt "demo-rum" - där vi erbjuder tasting (smaka på), ex. mustprovning, ostprovning etc. samt uppvisning av hantverk och -tekniker t.ex. repslagning.

September - november: Kurstillfälle med temat produktutveckling, arrangerar tillsammans hantverks-jam, mötesplats för nya idéer.

2022

Januari - maj: Kurstillfälle med temat produktexponering och försäljning med värdskap och kundbemötande i fokus. Vi planerar och koordinerar samarbete med tanke på gemensamt event utanför Åland.

Maj: - Gemensamt deltagande i Skärgårdsmässan i Stockholm, Hantverk från Åland Tillsammans.

September - november: Gemensam träff med temat produktutveckling, arrangerar tillsammans hantverks-jam, mötesplats för nya idéer. Vi vill få fram synergier och samarbeten mellan företagen. Kan vi koppla ihop mat och konsthantverk genom t.ex. förpackning/display/servering?

Utställning/lansering, visa upp resultatet av samarbetet med 10 nya produkter.

2.5. Förprojektering

Presentation av två framtida projekt som föreningen vill jobba vidare med under 2021

Filmprojekt av hantverkare

- visa processen hur ett hantverk kommer till. Några olika material och representativa hantverkare. Proffsfilmning. Visa på tiden och kunskapen som behövs för att framställa kvalitetshantverk.

Projektet kunde ev. utmynna i en minifilmfestival (typ Reel to reel – the craft film festival, producerad av Craft Council i Storbritannien) med även de filmer som museet producerat om hantverkarna.

Här kunde vi också visa intressanta hantverksfilmer från olika länder.

- filmerna skulle finnas online (youtubekanal?) för alla att se när som helst. Kunde också visas i samband med kommande utställningar på och utanför Åland.

- projektet kunde även samla alla filmer som gjorts om åländska hantverkare och åländskt hantverk på en plats online. T.ex. har Finlands hantverksmuseum producerat ett antal fina filmer för kanske 15-20 år sedan.

Produktkatalog online

- För större serier som kan köpas in till event, representation, företagsgåvor etc.

- men även tjänster av hantverkarna, som inredning och ev. reparationer.

- det här kan ev. vara en del av projektet med mathantverkarna. Att man kunde presentera lokalproducerade företagsgåvor på en hemsida, med all info om storlek på upplaga, tillverkningsstider och kontaktuppgifter.

Föreningarna skulle gemensamt se till att företag, institutioner, organisationer och andra intresserade nås av informationen.

3. ÖVRIGT

SLOYD FEST på Kulturnatten

Sloydfest som föreningen arrangerade i augusti 2020 var en stor succé och många har önskat att evenemanget blir årligen återkommande. År 2021 är det så mycket som händer med Tall Ships race och Åland 100 så ingen stor festival arrangeras då.

Men under Kulturnatten i mitten av augusti poppar Sloydfest upp med några uppvisningar och prova på verksamheter. Ev. ordnar vi även Åland Crafts & Design market i samband med detta.

MiniSloydfesten hålls antingen på torget eller i Miramarparken.

Våra gäster från Setomaa i Estland på Sloydfest i augusti 2020.

Yxans dag

Vi arrangerar en temadag kring yxan med föreläsningar, workshops, yxexperter, demonstrationer och försäljning. Dagen hålls i vår, april eller maj och i samarbete med båtbyggarna, byggnadsvårdsfolk, skogsvårdsföreningen och Ålands skogsindustri och andra som kan ha ett intresse.

Dagen hålls t.ex. i Sjökvarteret eller vid Ålands Folkhögskola.

Samarbete inom Svenskfinland

Föreningen samarbetar med motsvarande föreningar i Svenskfinland; Åbolands, Österbottens samt Nylands hantverk.

I planeringen av verksamheten tar vi hjälp av systerföreningarna för att hitta rätt kontakter och personer.

Förbundet för hemslöjd och konsthantverk TAITO r.f.

Föreningen är medlem i det nationella Centralförbundet för Hemslöjd och Konsthantverk och får därmed information om vad som händer inom hantverket i Finland.

Föreningen är medlem i följande föreningar:

VisitÅland, Företagarna på Åland och City Mariehamn. Genom medlemskapet utbyter de olika föreningarna information.

Studiebesök och resor

Medlemsresor arrangeras efter önskemål och förslag och i nuläget efter möjlighet.

Informationsförmedling

Föreningen arbetar kontinuerligt för en ökad publicitet för åländskt hantverk både på och utanför Åland. Hemsidan hålls hela tiden uppdaterad och aktuell, så att den kan användas som informationskanal för hantverksintresserade.

På hemsidan presenteras även föreningens medlemmar i en portal "[Konsthantverkare på Åland](#)". För tillfället finns där över 30 hantverkare presenterade med produktfotografier och kontaktuppgifter.

Föreningen har en Facebooksida och en sluten Facebookgrupp för medlemmar. Ålands Slöjd & Konsthantverk finns även på Instagram och Twitter.

Medlemmarna får information per medlemsbrev, e-post, tidningarnas kalendrar, sociala medier och hemsidan.

Karl Gustafssons stipendiefond

Föreningen förvaltar Karl Gustafssons stipendiefond som är instiftad för att hedra föreningens grundare.

Avkastningen från fonden ska i första hand delas ut som stipendier och stöd till elev vid i landskapet verkande skola, institution eller företag eller annan person som visat särskilt intresse och skicklighet ifråga om slöjd, hantverk och konsthantverk.

De år det kommit in inbetalningar till fonden betalas stipendier ut. Föreningen uppvaktar också medlemmar som fyller jämnt med en inbetalning till fonden.